

دکتر محمد شاهکار

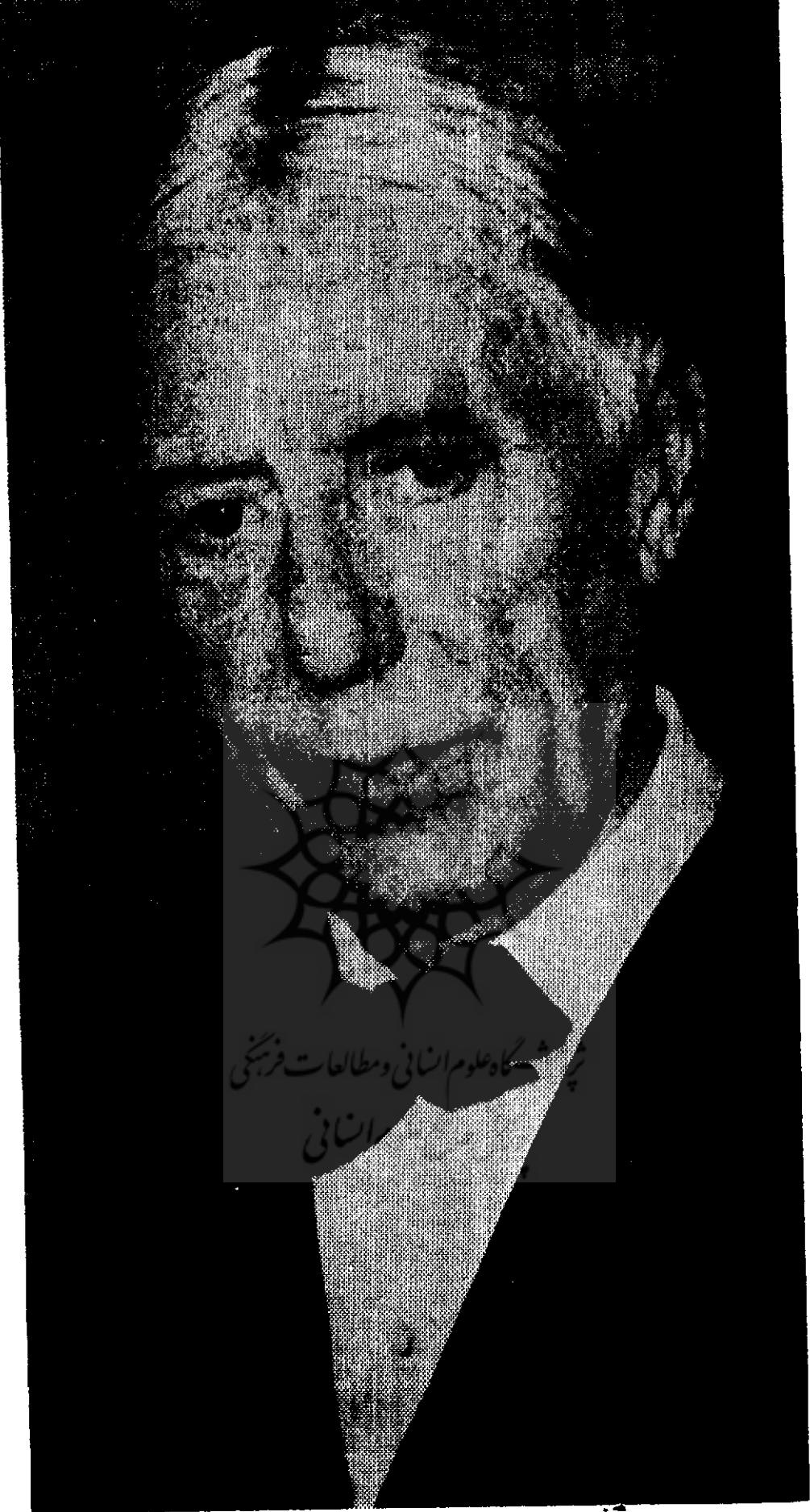
«مرگ مریس گارسون»

MAURICE GARÇON

درماه گذشته یکی از ستارگان تابناک آسمان و کالت در پاریس افول کرد مریس گارسون و کیل مبرز و دانشمند دادگستری و عضو آکادمی فرانسه پس از یکدوران نسبتاً طولانی عمر پر افتخار و امتیاز دیده از جهان بر بست. با وجود آنکه سن او نزدیک به هشتاد بود پس از این طلاق از این اتفاق خوشحال نبود و همین قدرت و توانائی و چالاکی با او اجازه داد که در چند هفته پیش بدنبال اتوبوس بسرعت بدو تا آن برسد متاسفانه این گامهای تند بطرف مرگ بود. گارسون بزمیں افتاد و دیگر برخواست.

آکادمی فرانسه، کانون و کلای آن کشور و کلیه محافل علمی و هنری و علاقمندان به تحقیق و تبع در مرگ این انسان بزرگ غمگین شدند. گارسن اهل پوآتیه یکی از شهرستانهای فرانسه بود - آثار و نوشهایش چه در علوم قضائی و چه در مسائل اجتماعی و فرهنگی و هنری سرمشقی برای دانش پژوهان بود و محله مریس گارسون تازگیها داشت که در آثار متعدد و متنوع او بچشم می خورد.

در سال ۱۸۹۹ میلادی در شهر لیل مردی بنام امیل گارسن در دانشکده حقوق

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مردم انسانی

موردیس گار سون

تدریس میکرد، وی دارای فرزندی شد که او را مریس نامید. امیل علاوه بر اشتغال به تدریس حقوق دست بکار بسیار پر ارزشی زد و آن تهیه « کد جزای تفسیری » فرانسه بود که بعداً بهم و الای پرسش مریس گارسن تکمیل گردید و هم اکنون مورد استفاده و استناد دانشمندان حقوق جزاست.

مریس مانند پدرش به تحصیلات حقوق پرداخت و به پایتخت آمد اما برای سرپر جوش و خروش او تحصیلات کلاسیک حقوقی کافی نبود از اینجابت به تآتر نویسی و حتی بازیگری در صحنه تآتر علاقمند شد و مقدار زیادی از وقت جوانی خود را در این راه صرف کرد که چون این فعالیت هنری را پدر نمی پسندید، مورد سرزنش او قرار گرفت گارسن جوان در آن هنگام به پدر خود میگفت: « با با تو خواهی دید که من عضو آکادمی فرانسه خواهم شد » البته پدر آن دوران درخشنان عمر فرزند خود را ندید ولی همانطور که مریس گفته بود در عداد « جاودان » های فرهنگیان فرانسه درآمد.

فصاحت و بлагت و تقوذ کلام او قریب نیم قرن زبان زد محافل علمی و هنری فرانسه بود و در نطق‌ها و مدافعت او آثار فن تآتر و هنر نمائی بخوبی مشهود بود در میان نطق آتشین و پر التهاب خود سکوت میکرد سکوتی طولانی سکوتی که تمام نگاههای هیئت منصفه و دادستان یاشنوندگان را دقیقاً جلب میکرد سپس یکی از مؤثرترین مدارک و دلائل خود را با تأثی و متنانت بیان میکرد آنقدر این طرز رفتار مؤثر بود که هر گزار نظر هیئت منصفه دور نمیشد.

جوانی با تهم قتل خانمی متهم بود و در تمام مراحل دادرسی انکار کرده بود اما درخانه متهم اسلحه‌ای پیدا کرده بودند که کالیبر آن با گلوله‌ای که در بدن مقتول پیدا شده بود یکسان بود دادستان گفت: « این هفت تیر از نوع خاص بسیار نادری است که دو تا از آن در تمام پاریس پیدا نمیشود » فردا صبح که نوبت دفاع

گارسن و کیل مدافع متهم بود از جای برخاست و چنین گفت: «آقای دادستان شما دیروز ادعا کردید که هفت تیر مشکوفه از نوادری است که مثل و نظیر آن پیدا نمیشود.» دادستان تأیید کرد سکوت طولانی گارسن شروع شد و سپس با تأثی بسیار از زیرجیه و کالت هفت تیر و خشابی بیرون آورد که کاملاً شبیه بهمان هفت تیر و فشنگ مورد بحث بود و بدادگاه تقدیم نمود. متهم بهمین دلیل تبرئه گردید ولی بعداً معلوم نشد که آیا آن خشاب داخل آن هفت تیر میشد یا نه؟ من در نظر ندارم از محکمات و مدافعت مشهور استاد فقید مثلها بزم نم چه سحن بسیار بدرازا خواهد کشید فقط نمونه‌ای از کار او را بیان کرده و از طرف دیگر اگر بخواهم فقط از فعالیت‌های گارسن در امور جزائی و دادگاه جنائي صحبت کنم واقعاً او را معرفی نکرده‌ام. گارسن سیویلیست کامل – روزنامه نگار آزادیخواه – پیس نویس دراماتیک – نویسنده اصیل و یک محقق بتمام معنی بود و فصاحت و بلاغتی که خداوند بسیار سخاوتمندانه با عطا کرده بود در راه روش‌کردن حق و حقیقت و ارشاد و هدایت بکار میرفت.

نحله دفاعی گارسن معرف است و ام مؤسس سبک جدیدی بود. وقتی پرونده‌ای را برای دفاع مطالعه میکرد هر گز بجمع آوری دلائل و مدارک بنفع موکل و خصوص مورد اکتفا نمیکرد بلکه از مطالعه آن پرونده قواعد کلی و دستورات عمومی حقوقی میساخت که مورد استفاده واستناد دیگران واقع میشد او عاشق تحقیق و مطالعه بود و برای یک امر کوچک بسیار زحمت میکشید – سرمایه واقعی موریس - گارسن دقیق و صرف وقت زیاد بود با وجود مشاغل متعدد در هر کار با سماحت و پشت کار زیاد و خستگی ناپذیر میرفت و تفریح شعبده بازی و تردستی بود و بازی سه‌گوی او که هرسه را در دست میگرفت و در چشم بهم زدن از بین میبرد معروف بود .

موریس گارسن مخترع هم بود روش نگاهداری اسناد و مدارک و یادداشت‌ها از ابداعات او است : در کتابخانه‌اش از سقف اتاق یک طناب آویزان بود که بوسیله بسته‌های چوبی کاغذها و یادداشت‌ها با آن وصل بود گارسن می‌گفت : اسناد و مدارک از ته کشو میز بدست فراموشی سپرده می‌شوند ولی در اینجا زیر چشم می‌آیندوهر کاری که تمام می‌شود یادداشت مربوطه را برداشته و برگ جدیدی به جای آن می‌گذارد. در همان زمان که در کتابخانه معظمش با یادداشت‌ها وقت می‌گذراند در اتاق انتظار جمیعتی بیش از دو برابر تمام اعضای آکادمی منتظر ملاقات استاد بودند گارسن زیاد کار می‌کرد و زیاد موکل داشت اما از این راه ثروتمند نشد چه او حرفه دفاع و وکالت را دوست میداشت و بیشتر کارهایش مجانی بود .

ژول ژمن آکادمیسین و نویسنده معروف فرانسوی مینویسد : از گارسن پرسیدم ملاک کار تودر قبول یا رد دعاوی چیست؟ می‌بینم بعضی از دعاوی که پیشرفت آن ابتدا بنتظر محال میرسد قبول می‌کنی و کارهای دیگری که قابل قبول و پسندیده بنتظر میرسند رد می‌کنی؟ موریس گارسن جواب میدهد : دوست من ملاک انتخاب شم من است آری برای تو ژول ژمن معنی و مفهوم وکالتی این لغت مشکل است بعضی از پروندهای بودی حقانیت و پیشرفت میدهند پاره‌ای دیگر بر عکس من از شامه خود استفاده کرده و آن را ملاک کار قرار میدهم چه در امور جزائی و چه در مسائل حقوقی اما در امور جزائی میتوانم بتوقول دهم که این شامه هرگز اشتباه نکرده و موفقیت من مرهون همان انتخاب است .

موریس گارسن چشم از جهان بر بست آثار و کتب متعددی از خود به جای گذاشت که کافی است به پاره‌ای از آنها اشاره کنم تا شاید بتوانم تا اندازه‌ای این مرد بزرگ و کیل مبرز و مدافع حق و حقیقت را معرفی کرده باشم :

۱- تحقیقات درباره فصاحت قضائی .

- ۲- تابلوی فصاحت قضائی.
- ۳- وکیل دادگستری و اخلاق
- ۴- عدالت در پارناس
- ۵- محاکمات تیره و تار
- ۶- مسائل گوناگون.
- ۷- از همه چیز اندکی
- ۸- لوئی ۱۷ یا معمای خیالی.
- ۹- حکایات عجیب.
- ۱۰- شیطان.
- ۱۱- نامه به بانو عدالت (انتقاد از دستگاه دادگستری فرانسه).
- ۱۲- متن مدافعت مختلف که بیش از ۱۰ عدد از آنها چاپ شده است.
- ۱۳- سه قصد شیطانی.
- ۱۴- پیش‌های تآتر که اغلب آنها در تآترهای پاریس بازی شده است.

حقوق :

چنین نیست که هر چه بصورت حقوق درآید صحیح و موافق عدالت باشد چه
درا ین صورت قوانین بیدادگران هم بنوبه خود حقوق است .

سیسرون